

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-IK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 1 / 6
---	--	---

1. AMAÇ

Bu talimatın amacı; Koç Üniversitesi bünyesinde yapılacak olan tüm çalışmalarda (inşai, teknik, bakım, laboratuvar çalışmaları, atık yönetimi, ofis çalışmaları) kullanılacak Kişisel Koruyucu Donanımların (KKD) seçiminde, dağıtımında ve kullanımında uygulanacak yöntemleri belirlemektir.

2. KAPSAM

Koç Üniversitesi'ne bağlı iç ve dış lokasyonlarda çalışan akademik ve idari personel, kiracılar ile alt işveren çalışanları, Kişisel Koruyucu Donanım kullanımını ve usullerini kapsar.

3. TALİMAT

KKD kullanımı temel iş güvenliği eğitiminde ve yıllık eğitim planına göre belirlenmiş olan eğitimlerde tüm çalışanlara uygulamalı olarak anlatılır. Kullanım kontrolü işletmede İş Güvenliği Birimi çalışanı tarafından yapılır. Yapılacak olan çalışmaya özgü KKD Koç Üniversitesi tarafından sağlanır. KKD talepleri EK-1'de yer alan online KKD talep formu ile talep edilir. Yapılan işin riskine uygun KKD kullanılmadan çalışılmaz. KKD teslim tutanağı çalışana imzalatılır ve KKD işi yürüten kişiye EK-2'de yer alan form ile zimmetlenir. Çalışan KKD'nin bakımı ve temizliğinden sorumludur. Yenilenmesi gerektiği durumlarda İş Güvenliği Birimi ile iletişime geçerek gerekli KKD talebinde bulunur.

3.1. Koruyucu Baret

3.1.1.Baretler asit, kimyevi madde veya boyadan etkilenmeyecek malzemeden imal edilmiş ve standartlara uygun temin edilmiş olmalıdır.

3.1.2.Baret darbeye, neme, ısıya, yağa, aside, tere ve elektriğe karşı dayanıklı malzemeden imal edilmiş olmalıdır.

3.1.3.Elektrik işlerinde çalışan personelin kullanacağı baretlerde; delik olmamasına, üzerinde hiçbir şekilde metal parça bulunmamasına ve dış yüzeyinde su tutucu kanal ve benzeri bir şekilde imal edilmiş olmasına dikkat edilmelidir.

3.1.4.Baretin siperliği standartlara uygun ve görüşü engellemeyecek şekilde olmalıdır.

3.1.5.Baret başı ortalayarak ve iyice oturtulacak şekilde giyilir.

3.1.6.Baretin üstü başı ortalayarak iyice oturtulacaktır. Baretin koruyucu çıkıntısı ön tarafta olacaktır.

3.1.7.Baret baş çevre bandı ayarlanabilir, çalışan kendi baş ölçüsüne göre ayarlayarak kullanılmalıdır.

3.1.8.Yüksekte yapılacak çalışmalarda çene bağı bulunan baretler kullanılmalıdır.

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-İK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 2 / 6
---	--	---

3.1.9.Baretin altına toz başlığı dışında başka hiçbir şey giyilmez, zira şoka karşı direnci azalır.

3.1.10. Hava alacak şekilde dizayn edilmiş baretler kullanılmalıdır.

3.1.11. Baş çevre bandı en büyük numaraya göre ayarlandığında baret ile kafa arasındaki açıklık 32 mm' den küçük olmamalıdır.

3.1.12. Yol bakım çalışmalarında, taş sıçratma tehlikesi olan çalışmalarda da baret kullanılması mecburidir.

3.1.13. Kaynak esnasında kaynakçı kafaya takılan kaynakçı maskesi kullanacak ise baret giymeyebilir.

3.1.14. Bütün baretler kırıklara, çatlaklara, aşınmalara, elektriğe veya kimyasal maddelerle temasa karşı her kullanım öncesi kontrol edilmelidir.

3.1.15. Kampüs dahilinde yapılacak çalışmalarda baş korumasının gerektiği tüm yerlerde uyarıya meydan vermeden baret kullanılmalıdır.

3.1.16. KKD'ler ürün talimatlarına uygun temizlenmelidir.

3.2. Koruyucu Eldiven

3.2.1.Kimyasallar ile yapılan çalışmalarda uygun eldiven seçimi kimyasal özelliğine göre yapılarak kullanılır.

3.2.2.Çalışanlar yapılan işe göre uygun iş eldivenleri giymelidir.

3.2.3.İş eldivenleri, saha ihtiyaçlarına ve kullanılan malzemelerin özelliklerine uygun olarak seçilmelidir.

3.2.4.Dönen aksamı bulunan tezgâh ve cihazlarla çalışanlarda eldiven kullanılmaz.

3.2.5.Kesici veya aşındırıcı maddelerle çalışanlar işe dayanıklı malzemeden yapılmış eldiven kullanmalıdır.

3.2.6.Yüksek gerilim altında çalışacak elektrikçiler, o bölgedeki gerilimden etkilenmemeleri için gerilim değerine uygun kauçuk eldiven kullanır.

3.2.7.Kaynakçılar ısıya ve yanmaya dayanıklı kaynakçı eldiven kullanır. Kimyasal madde ile yapılan tüm çalışmalarda çalışmanın niteliğine göre nitril, PVC veya kauçuk eldivenler, uzun lastik çizme ve yüz/göz koruyucular giyilmelidir.

3.3. Ayak Koruyucular

3.3.1.Teknik Operasyonlar Direktörlüğü altında yapılan çalışmalar, inşai çalışmalar, atık yönetimine ilişkin çalışmalar, bakım-onarım çalışmaları, yardımcı işletmelere ait sahalarda çalışanlar ile alt işverenlerce yürütülen çalışmalarda uygun ayak koruyucu giyilir.

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-IK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 3 / 6
---	--	---

3.3.2.Ayakkabılar bakımlı olmalıdır. Patlak, yırtık, dikişi kopmuş, tabanı yarılmış, delinmiş olmamalıdır.

3.3.3.İş ayakkabıları kullanırken gerek tabanına gerekse üst deriye bulaşan kirler ve diğer bulaşmış maddeler (yağ, kimyasal madde vb.) düzenli olarak nemli bir bezle silinmeli ve temiz bulundurulmalıdır.

3.3.4.Ayakkabıların temizlenmesinde keskin aletler veya malzemeler kullanılmamalıdır.

3.3.5.Ayakkabılar topuğuna basılarak pabuç gibi kullanılmamalıdır. çorapsız giyilmemelidir.

3.3.6.Klorlu eriticilerle, asit, baz ve diğer kimyasallarla çalışma yapılan bölümlerde çalışırken mutlaka önu kapalı ayakkabı giyilir.

3.3.7.Açık ayakkabı ve terlik kullanılmamalıdır.

3.4. Kulak Koruyucular

3.4.1.Saha içerisinde 85dB'in üzerinde ses ve gürültü olan yerlerde çalışan kişilerin kulak koruyucuları kullanması zorunludur.

3.4.2.Koruyucu kullanılarak gürültünün kontrol altına alındığı yerlerde koruyucuyu kısa bir süre bile çıkarmak sakıncalıdır.

3.4.3.Koruyucular gürültüsüz bir yerde temiz elle takılmalı ve çıkartılmalıdır.

3.4.4.Kulak tıkaçları kulak deliğine iyi oturmalı, temas noktalarından ses ve gürültü geçirmemelidir.

3.4.5.Kulak tıkacı sertleştiğinde, şekli bozulduğunda, küçüldüğünde, temizlenmeyecek kadar kirlendiğinde yenisi ile değiştirilmelidir.

3.4.6.Kulak tıkacı dış kulak kanalından çıkartılırken yavaş hareketlerle bükülerek çıkartılmalıdır. Hızlı çıkarma, kulak zarında hasara sebep olabilir.

3.4.7.Kirli kulak koruyucuları kesinlikle kullanılmamalı ve temizlenmelidir.

3.4.8.Kulak koruyucusunun temizliğinde dezenfektan, kimyasal maddeler, çözücüler kullanılmamalıdır.

3.4.9.Kulak koruyucuları kullanılmadıkları zaman kaplarında saklanmalıdır.

3.4.10. Kulaklık ve kulak tıkacı aynı anda beraber kullanılmamalıdır.

3.5. Solunum Koruyucular

3.5.1.Tozlu her türlü çalışmada toz maskesi kullanılmalıdır.

3.5.2.Kullanım öncesi toz maskesinin elastik bantları kontrol edilmelidir. Yüzü fazla sıkmamalıdır. Elastik bandı kopuk maskeler kullanılmamalıdır.

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-IK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 4 / 6
---	--	---

3.5.3. Tozdan veya ortamdan deformasyona uğrayan maskeler yenisi ile değiştirilmelidir.

3.5.4. Toz maskesi kişiye özeldir. Bir başkasının kullandığı toz maskesi kullanılamaz.

3.5.5. Toz maskeleri kullanıldıktan sonra özelliğini yitirmediyse, hasarlanmadıysa bir sonraki kullanım için naylon torba içerisinde saklanmalıdır.

3.5.6. Yıkanebilir tip toz maskeleri dışındaki toz maskesi yıkanmaz, hava tutularak temizlenmez.

3.5.7. Kimyasal maddelerle çalışırken gaz maskesi, tam yüz koruyucu maske kullanılması zorunludur.

3.5.8. Kimyasala uygun maske filtrelerinin seçimi, kullanımı ve doğru depolanması gereklidir.

3.5.9. Maske filtreleri kullanıldıktan sonra ventilasyonun devam etmemesi ve kontamine olmaması için açıkta bırakılmamalıdır.

3.5.10. Solunum koruyucular yüze tam oturmalı ilave bir risk oluşturmamalıdır.

3.5.11. Kimyasala maruz bırakılmadan önce doğru çalışıp çalışmadığı kontrol edilmelidir.

3.6. Göz Koruyucular

3.6.1. Tüm kimya laboratuvarlarında çalışmalar/deneyler göz koruyucu kullanılarak yürütülmelidir.

3.6.2. Kullanılan kimyasala özgü farklı özellikte gözlük ihtiyaçlarında İş Güvenliği Birimi'ne bilgi verilmelidir.

3.6.3. Kullanılan gözlüklerin yanları delikli olmamalı, çapak kaçmaya neden olabilecek gözlükler kullanılmamalıdır.

3.6.4. Laboratuvarlara gelen misafir araştırmacılar veya laboratuvar üyesi olmayan kişiler için girişlerde şeffaf kutuda bulunan gözlükler kullanılmalıdır.

3.6.5. Oksijen kaynağı, elektrik kaynağı, kesme vb. fazla ışıklı işlerde çalışan işçiler; meydana gelen ışıklardan gözleri koruyacak nitelikte renkli malzemenin yapılmış koruyucu yüz siperlikleri veya göz koruyucuları kullanmak zorundadır.

3.6.6. Yapılan kaynak işine uygun olarak otomatik kararan kaynakçı maskesi, kapalı alanda havalandırmanın yetersiz olduğu şartlarda ise motorlu hava filtrelemeli kaynak maskesi kullanılmalıdır.

3.6.7. Spiral vb. ile kesme çalışması yapılırken yüz siperi ya da gözlük kullanılmalıdır.

3.6.8. Gözlükler kullanılmadığı zaman tozlu ve pis yerlere camları temas edecek şekilde bırakılmamalıdır

3.6.9. Göz koruyucular kişilere özeldir, ortak kullanılamaz.

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-IK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 5 / 6
---	---	---

3.7. Emniyet Kemerleri

- 3.7.1.**Koç Üniversitesi kampüs alanı içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan yüksekten düşme tehlikesi bulunan düşme veya kayma tehlikesi bulunan yerlerde paraşüt tipi emniyet kemeri kullanılmalıdır.
- 3.7.2.**Kurulacak yaşam hattı bel seviyesinin üzerinde olmalıdır.
- 3.7.3.**Yaşam halatı olan yerlerde emniyet kemerinin halatının karabinası güvenlik halatına takılarak çalışmalıdır.
- 3.7.4.**Bel tipi emniyet kemeri kullanılmamalıdır.
- 3.7.5.**Paraşüt tipi emniyet kemerinin kullanıldığı durumda tek ya da çift lanyard kullanımı çalışmanın tipine ve gerekliliğine göre belirlenir. Çalışmanın şartlarına göre tek ya da çift lanyard kullanımı tercih edilmelidir.
- 3.7.6.**Koç Üniversitesi kampüs alanı içerisinde yapılacak tüm yüksekte çalışmalarda ve gerekli olan yerlerde ankraj noktası belirlenir.
- 3.7.7.**Paraşüt tipi emniyet kemerinin ve bağlantı elemanlarını kullanmadan önce herhangi bir eksiği, kusuru olup olmadığından emin olunur. Kusurlu olan ekipmanı yenisi ile değiştirmeden yüksekte çalışmaya başlanılmaz.
- 3.7.8.**Emniyet kemerleri kullanım öncesi ve sonrası kontrol edilmelidir.
- 3.7.9.**Emniyet karabinalarının doğru bir şekilde sağlam bir noktaya bağlı olduğundan emin olunur.
- 3.7.10.** Çalışanlar yüksekte çalışmak için teslim aldıkları KKD'leri kullanım öncesi kontrol eder, arıza, bakım, kirlenme gibi durumlarda yenisini talep eder, aksi takdirde kullanmaz.

3.8. Tüm Vücut Koruyucular

- 3.8.1.**Tüm kimya laboratuvarlarında ve asit, baz vb. her türlü kimyasal ile çalışan bölümlerde çalışırken mutlaka önlük giyilmelidir.
- 3.8.2.**Tıbbi atıkların toplanması, taşınması ve bertaraf edilmesinde görevlendirilen personel; çalışma sırasında eldiven, koruyucu gözlük, maske kullanır, çizme ve turuncu renkli özel koruyucu kıyafet giyer. Temiz tutulmasını sağlar. Koruyucu giysinin hasarlanması durumunda yenisini talep eder.
- 3.8.3.**Çalışan özel giysi ve ekipmanları ayrı bir yerde muhafaza etmelidir.
- 3.8.4.**Koç Üniversitesi kampüsü dahilinde bulunan deney hayvanları araştırma laboratuvarı dahilinde yapılan çalışmalar esnasında özel olarak belirlenmiş koruyucu tulum kullanılır.

 KOÇ ÜNİVERSİTESİ	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM KULLANIM TALİMATI T17-IK-025-01	Tarih : 27.10.2021 Güncelleme No : Güncelleme Tarihi : Sorumlu Birim : İK Sayfa : 6 / 6
---	---	---

4. GÖZDEN GEÇİRME

Bu dokümanı gözden geçirme ve güncelleştirme sorumluluğu İnsan Kaynakları Direktörlüğü İş Güvenliği Birimi'ne aittir. Gözden geçirme en az yılda 1 defa yapılır. Gerekli görüldüğü zaman ve durumlarda doküman revize edilir.

5. DEĞİŞİKLİK/ DAĞITIM/ONAY TABLOSU

Değişen sayfa	Tarih	Değişiklik	Değişikliği yapan
Dağıtım (İlgili Bölümler)			
Tüm Koç Üniversitesi			
Uygunluk Onayı: (İnsan Kaynakları Direktörü)		Yürürlük Onayı: (Rektör)	